Experimentele Psychofysiologie

2012 Deel 28 Nummer 2 | 10 november 2012 | Amsterdam, Netherlands

Handleidingen op het Gebied van de Psychofysiologie

Jan van Hoorn

Korte Besprekingen van Vijf Handleidingen op het Gebied van de Psychofysiologie

In dit nummer richten wij ons op recente en invloedrijke handleidingen die onderzoekers en studenten ondersteunen bij de analyse en interpretatie van psychofysiologische data. Vijf titels zijn beoordeeld, variërend van zeer praktische manuals tot omvangrijke naslagwerken.

1. Mixed Signals: Preprocessing Psychophysiological Data in Brain Vision Analyzer – Paul Pfaff

Deze uitgave komt overtuigend als beste uit de vergelijking. Pfaff biedt een uitzonderlijk uitgebreide en systematische bespreking van alle kernaspecten van pre-processing. Niet alleen worden elektrodermale activiteit (skin conductance response), faciale elektromyografie (EMG), startle-EMG, en smiling/frowning-EMG behandeld, maar ook minder gangbare maten zoals postural sway. Alle cruciale bewerkingsstappen komen aan bod: baselinecorrectie, filtering, artefactverwerping en signaalstandaardisatie. De kracht van het boek ligt in de combinatie van technische precisie en toepasbare richtlijnen. Daarmee vormt het een onmisbaar instrument voor zowel promovendi als ervaren onderzoekers.

2. Handbook of Psychophysiology – John T. Cacioppo, Louis G. Tassinary & Gary Berntson

Dit handboek geldt al jaren als een standaardwerk en behoudt zijn waarde als naslagbron. Het biedt een breed overzicht van theorie, methodologie en toepassingen binnen het veld. Hoewel de nadruk minder ligt op praktische pre-processing stappen dan bij Pfaff, vormt het werk een solide theoretisch fundament. Vooral de integratie van psychologische en biologische invalshoeken maakt dit boek tot een essentiële aanvulling voor iedereen die de psychofysiologie in de volle breedte wil begrijpen.

3. Guideline for Measuring Psychophysiological Responses – Philip Dean & Simone Cerroni

Deze richtlijn is beknopter maar uitermate nuttig. Dean en Cerroni schetsen duidelijke stappenplannen voor het verzamelen en beoordelen van psychofysiologische data. De nadruk ligt sterk op betrouwbaarheid en reproduceerbaarheid, met aandacht voor standaardprocedures die in verschillende laboratoria kunnen worden toegepast. Het document biedt minder theoretische diepgang, maar blinkt uit in praktische helderheid en uniformiteit.

4. Brain Vision Analyzer User Manual Version 1.05 – Institut für deutsche Sprache und Linguistik

Deze handleiding is uiteraard vooral gericht op de praktische bediening van de Brain Vision Analyzer-software. De technische beschrijving is degelijk, maar beperkt zich tot gebruikersinstructies zonder bredere wetenschappelijke context. Hierdoor is de waarde voornamelijk instrumenteel en minder geschikt als zelfstandige bron voor methodologische verdieping.